

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина
ЛИБ: 4402021610009; ПДВ: 402021610009

**ИЗВЈЕШТАЈ
О РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЈП „ГРАДСКА
ТОПЛANA“ Д.О.О. БИЈЕЉИНА
ЗА ПЕРИОД 01.01.2023. ДО 31.12.2023. ГОДИНЕ СА ПЛАНОМ РАДА ЗА
2024. ГОДИНУ**

Бијељина, март/април 2024. године

ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, Ул. Милоша Црњанског 7, 76300 Бијељина, Тел: 055/211-640, 055/211-641;
www.gradskatoplanabijeljina.com; e-mail: gradskatoplanabijeljina@gmail.com
Жиро-рачун: 1990570000291431 - Sparkasse bank

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ	5
1.1. Оснивање и регистрација	5
1.2. Основни идентификациони подаци	6
1.3. Дјелатност предузећа	6
1.4. Нормативна основа организовања	7
1.5. Органи управљања	8
1.6. Организација предузећа	8
1.7. Запослени и кадровска структура	9
2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ПРЕДУЗЕЋА	9
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА	10
3.1. Нематеријална улагања	10
3.2. Некретнине, постројења и опрема	11
3.3. Дугорочни финансијски пласмани	13
3.4. Залихе	13
3.5. Краткорочна потраживања и пласмани	14
3.6. Грешке из претходног периода	15
3.7. Признавање прихода	15
3.8. Признавање расхода	15
3.9. Финансијске обавезе	16
3.10. Дугорочна резервисања	16
4. НОРМАТИВНО - ПРАВНА АКТИВНОСТ	17
5. МАТЕРИЈАЛНО - ТЕХНИЧКА ОПРЕМЉЕНОСТ	17
6. КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ У ИЗВЈЕШТАЈНОМ ПЕРИОДУ И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	18
7. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТЕ НА РАДУ И ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА	18
8. АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА У ИЗВЈЕШТАЈНОМ ПЕРИОДУ	18
9. ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ	20

10. СТРУКТУРА УКУПНИХ ПРИХОДА	22
10.1. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	22
10.2. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	22
10.3. ОСТАЛИ ПРИХОДИ.....	22
11. ФАКТУРИСАНИ ПРИХОДИ.....	22
12. ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ И УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉ У ОДНОСУ НА ПЛАН ЗА 2023. ГОДИНУ	25
13. ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ	25
13.1.ПРЕГЛЕД СТРУКТУРЕ ОСТВАРЕНИХ РАСХОДА У ОДНОСУ НА 2021. год.	
	27
14. РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	28
15. ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНОГ ДОБИТКА/ГУБИТКА	29
16. СТАЛНА ИМОВИНА.....	29
17. ЗАЛИХЕ	30
18. ПОТРАЖИВАЊА, ГТОВИНА И ПЛАСМАНИ.....	30
19. УКУПНА АКТИВА ПРЕДУЗЕЋА.....	30
20. УКУПНА ПАСИВА ПРЕДУЗЕЋА	31
21. ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКОГ СТАЊА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА	32
21.1.АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ.....	32
21.2. Ликвидност	34
21.3. Солвентност	37
21.3. Задуженост.....	37
22. ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА	38
22.1.Структура имовине	38
Табела бр. 16. Преглед структуре имовине предузећа.....	38
22.2 Профитабилност предузећа	40
22.3. Рентабилност	41
22.4. Економичност	41
23. ЗАКЉУЧАК са кратким оствртом на најважније догађаје.....	42
ПЛАН РАДА ЗА 2024. ГОДИНУ	43
1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ЦИЉ ПРЕДУЗЕЋА	43
1.1. <i>Мисија</i>	43

1.2. Визија	43
1.3. Циљеви	43
2. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ у 2024. години.....	43
2.1. Замјена дијела дотрајале топловодне мреже.....	44
2.2. Послови на прикључку нових објеката.....	44
2.3. Активности на проширењу топловодне мреже	44
2.4. Активности на реконструкцији котловског постројења.....	45
3. АНАЛИЗА СТАЊА ПРЕДУЗЕЋА	46
4. НАЧИН СТИЦАЊА ПРИХОДА	47
5. ЗАКЉУЧАК	47

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ

1.1. Оснивање и регистрација

СО Бијељина на сједници одржаној 23.05.2002. године донијела је Одлуку о оснивању ЈП „Градска топлана“ Бијељина. Након Одлуке о оснивању предузећа, дана 08.07.2004. године донијета је и Одлука о измјенама и допунама Одлуке о оснивању ЈП „Градска топлана“ којом је дефинисана организација и дјелатност предузећа.

Сједиште фирме регистровано је у улици Милоша Црњанског бб, Бијељина. Осивач предузећа је Град Бијељина.

Као самостално предузеће послује од 08.07.2004. године. До тог периода предузеће је функционисало у оквиру ОЈДП „Комуналаци“.

Ј.П. за производњу и дистрибуцију топлотне енергије „Градска топлана“ Бијељина, уписано је у Основном суду у Бијељини, у регистарски уложак број 1-5702, дана 4.8.2004. године.

Од оснивања па до 2010. предузеће је било у правној колизији (предузеће је основала општина Бијељина, а својина над капиталом је била 100% државна).

Статус предузећа правно је ријешен доношењем Закона о преносу својине на капиталу РС у предузећима која обављају комуналне дјелатности на јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“ број: 50/2010 од 04.06.2010. године), на основу којег је предузеће прешло у власништво локалне самоуправе. Све статусне промјене у складу са законом су извршене.

СО Бијељина је 15. јуна 2011. године донијела Одлуку о измјенама и допунама Одлуке о оснивању ЈП „Градска топлана“ чијим се чланом 1. Одлуке оснива јавно предузеће као једночлано друштво са ограниченој одговорношћу. Предузеће послује под називом: Јавно предузеће за производњу и дистрибуцију топлотне енергије „Градска топлана“ д.о.о Бијељина.

Скраћена ознака фирме је ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина.

Управа ЈП „Градска топлана“ д.о.о. у складу са одредбама члана 21. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број 75/2004), израђује и надгледа реализацију свих законских аката везаних за регистровану дјелатност, а у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и прописима о рачуноводственим и ревизијским стандардима Републике Српске.

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

Рјешењем Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-рег-21-001 061 од 19.10.2021. године уписана је промјена лица овлашћеног за заступање, па је као вршилац дужности директора предузећа уписан Раде Хаџи-Стевић, дипломирани правник из Бијељине.

1.2. Основни идентификациони подаци

Назив предузећа: Јавно предузеће за производњу и дистрибуцију топлотне енергије „Градска топлана“ д.о.о Бијељина.

Скраћени назив предузећа:

ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина.

Сједиште предузећа: Милоша Црњанског бб, Бијељина.

Матични број предузећа је: 01982249, према рјешењу о регистрацији МБС:1-5702.

Пореска управа Републике Српске издала је потврду о регистрацији пореског обvezника и додијелила јединствени идентификациони број: 4402021610009.

Управа за индиректно опорезивање БиХ је увјерењем додијелила предузећу идентификациони ПДВ број: 402021610009.

1.3. Дјелатност предузећа

Према рјешењу о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-11-000 414 од 01.09.2011. године и рјешењу о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-20-000 550 од 07.08.2020. године, уписана дјелатност предузећа је:

- 35.30- Производња и снадбјевање паром и климатизација,
- 38.21- Обрада и одлагање неопасног отпада,
- 42.21- Изградња цјевовода за течност и гасове,
- 43.22- Увођење инсталација водовода, канализације, гаса и инсталација за гријање и климатизацију,
- 46.74- Трговина на велико робом од метала, инсталационим материјалом, уређајима и опремом за водовод и гријање
- 49.41- Друмски превоз робе,
- 49.50- Цјевоводни транспорт,
- 71.12- Инжењерске дјелатности и с њима повезано техничко савјетовање и др.
- 81.22- Остале дјелатности чишћења зграда и објеката.

1.4. Нормативна основа организовања

На основу члана 5. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Република Српске“ број 75/2004 и 78/2011) и члана 442. Закона о привредним друштвима („Службени гласник Републике Српске“, број:127/2008), Скупштина Јавног предузећа „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина на сједници одржаној дана 21.12.2011. године усвојила је „Статут“ Јавног предузећа „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина којим се дефинише:

- Правна форма, фирма, сједиште и матични број предузећа,
- Правни промет, заступање, представљање и потписивање предузећа,
- Дјелатност предузећа,
- Организација предузећа,
- Основни капитал,
- Повећање и смањење основног капитала,
- Резерве предузећа,
- Управљање предузећем,
- Сукоби интереса,
- Етички кодекс,
- Начин промјене облика предузећа,
- Вријеме на које је предузеће основано и престанак предузећа,
- Заштита животне средине,
- Учешће запослених,
- Пословна тајна,
- План пословања,
- Рачуноводствено - ревизијски стандарди,
- Одбор за ревизију,
- Одјељење за интерну ревизију,
- Јавне набавке,
- Расподјела добити и покриће губитка,
- Недопуштене и ограничене активности,
- Начин промјене облика,
- Општи акти,
- Прелазне и завршне одредбе,
- и друга питања од значаја за рад предузећа.

Статутом је предвиђено да се општим актима предузећа сматрају: статут, правилници, пословници, упутства, одлуке и сл. Сви општи акти морају бити усклађени са Статутом предузећа, а сва појединачна акта усаглашена са општим актима предузећа.

За регулисање појединачних питања која су битна за функционисање предузећа донесени су следећи правилници:

- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања са стварним стањем,
- Правилник о рачуноводству,
- Правилник о рачуноводственим политикама ,

- Пословник о раду Надзорног одбора,
- Правилник о раду и други.

Велики број активности које спроводи предузеће регулишу се појединачним одлукама органа управљања предузећа у складу са њиховим надлежностима.

1.5. Органи управљања

Предузећем управљају:

1. Скупштина предузећа,
2. Надзорни одбор и
3. Управа предузећа

У Статуту предузећа децидно су дефинисане надлежности појединачно за сваки орган управљања.

Одлуком о именовању чланова Надзорног одбора број 50/21 од 01.11.2021. године коју је донијела Скупштина предузећа чланови Надзорног одбора су:

1. Амир Мусић- предсједник,
2. Јован Млађеновић –члан и
3. Данијел Ђукић-члан.

Ђукић Данијел члан НО подnio је оставку на мјесто члана НО 12.05.2023. године, а Одлуком СП број 15/23 од 17.07.2023. усвојена оставка.

1.6. Организација предузећа

Статутом предузећа дефинисана је макро организација предузећа коју чине:

1. Управа предузећа,
2. Сектор за економско-правне послове и
3. Производно-технолошки сектор.

Управу чини:

1. Директор предузећа и
2. Извршни директори.

Економско-правни сектор чине:

1. Економско- комерцијална служба и
2. Правна служба.

Производно-технолошки сектор чине:

1. Служба комуналних послова и
2. Служба инсталација гријања

Директор предузећа утврђује унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у предузећу.

1.7. Запослени и кадровска структура

Према подацима из кадровске евиденције за посматрани пословни период предузеће је исказало на крају извјештајног периода просјечан број запослених радника од 31. У следећој табели (табела бр. 1) приказан је број радника према квалификационој структури:

Табела бр. 1 Квалификационна структура радника

Квалификационна структура	Број радника
КВ - III	15
CCC - IV	7
BKB	1
BSC	1
BCC	6
УКУПНО	30

На дан 26.04.2023. године у Предузећу је запослено 30 радника.

2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ПРЕДУЗЕЋА

Финансијски извјештаји предузећа су припремљени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске. Полазни оквир за састављање финансијских извјештаја предузећа чине позитивни законски прописи Републике Српске, усвојени МСФИ и МРС. Пословни догађаји и трансакције класификовани су према Правилнику о контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство.

За израду финансијских извјештаја за 2023. годину активирани су сљедећи Међународни стандарди финансијског извјештавања и Међународни рачуноводствени стандарди:

- МСФИ 1 Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања,
- МСФИ 3 Пословне комбинације,
- МСФИ 4 Уговор о осигурању,
- МСФИ 7 Финансијски инструмент: Објелодањивања,
- МСФИ 9 Финансијски инструмент
- МСФИ 13 Објелодањивање фер вриједности
- МСФИ 14 Регулисана временска разграничења
- МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима.
- МРС 1 Презентација финансијских извјештаја,
- МРС 2 Залихе,
- МРС 7 Извјештај о новчаним токовима,
- МРС 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке,

- МРС 10 Догађаји након дана билансирања,
МРС 12 Порез на добит,
МРС 14 Извјештавање по сегментима,
МРС 16 Некретнине, постројења, опрема,
МРС 18 Приходи,
МРС 19 Примања запослених,
МРС 20 Рачуноводствено обухватање држаних давања и објелодањивање државних помоћи,
МРС 21 Ефекти промјене курсева страних валута,
МРС 23 Трошкови позајмљивања,
МРС 24 Објелодањивање повезаних страна,
МРС 32 Финансијски инструмент,
МРС 36 Обезврјеђење средстава,
МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства,
МРС 38 Нематеријална средства,
МРС 39 Финансијски инструмент: признавање и објелодањивање и
МРС 40 Улагања у некретнине.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су права и друга неопипљива средства која правно лице користи у испоруци услуга над којим предузеће има контролу и од којег се очекују будуће економске користи.

Нематеријална улагања чине:

- улагање у концесије,
- улагање у развој нових производа и унапређење постојећих,
- улагање у научно-техничка знања,
- улагања у набавку лиценци или стицање права на интелектуалној својини и
- улагања у истраживање тржишта.

Мјерење приликом и након почетног признавања дугорочне нематеријалне имовине вршено је методом набавне вриједности. Нематеријална стална средства се амортизују на основу процијењеног вијека употребе, односно на основу процјене притицања економских користи по основу њиховог кориштења. Вијек трајања средства се процјењује приликом сваке набавке. Амортизација нематеријалних средстава се врши линеарном методом. За нематеријална средства чији је вијек трајања немогуће утврдити, обавезно се врши тестирање средства на умањење, упоређивањем његовог надокнадивог и књиговодственог износа. Тестирање на умањење се врши најмање на сваки дан биланса стања.

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и друге сврхе за које је вјероватно да ће будуће економске користи повезане с тим средством притицати у правно лице и да се набавна вриједност (цијена коштања) тог средства може поуздано одмјерити.

Средство ће бити признато као некретнина, постројење и опрема и када се зна да то средство неће директно повећавати будуће економске користи, али је набавка тог средства неопходна да би се добиле економске користи од других средстава.

У опрему сврставају се и резервни дијелови када се исти користе уз опрему и када се очекује да ће њихова употреба бити дужа од једне године.

Некретнине, постројења и опрема се почетно вреднују и исказују по трошку набавке.

Трошак набавке некретнине, постројења и опреме сачињавају:

- фактурна вриједност добављача,
- трошкови превоза, укључујући и властити превоз,
- трошкови припреме мјеста,
- трошкови шпелитера, ако се стално средство набавља из иностранства,
- увозне дажбине (царине и др.),
- неповратни порези и друге дажбине,
- трошкови монтаже и друге накнаде,
- трошкови утовара, претовара, истовара и сл.,
- интерни трошкови,
- остали трошкови директно и искључиво везани за довођење средстава у радно стање за намјеравану употребу.

У трошак набавке некретнине, постројења и опреме се урачунавају и трошкови позајмљивања везани за набавку конкретног средства до момента довођења средстава у стање за употребу.

Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цијени коштања, под условом да није већа од нето продајне вриједности. Почетно исказивање некретнине, постројења и опреме врши се по набавној вриједности (цијени коштања) док се накнадни издаци, према општем принципу признавања, дефинисаном у параграфу 7. MPC 16, накнадна улагања у ставку некретнина, постројења и опреме, могу капитализовати, односно укључити у књиговодствену вриједност средства, ако и само ако:

- је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са накнадним улагањима притицати у правно лице; и
- ако се набавна вриједност (цијена коштања) накнадних улагања може поуздано одмјерити.

Трошкови свакодневног одржавања некретнина, постројења и опреме се не капитализују, већ представљају расход периода. Изузетно, новоуграђени резервни дијелови и улагање у средство се може капитализовати уколико ће такво улагање:

- продужити корисни вијек употребе средства,
- повећати његов капацитет,

- доградња дијелова значајно побољшати квалитет услуга, и
- значити усвајање нових пословних услуга које омогућује значајно смањење претходно процјењених трошкова.

С обзиром да замјена резервног дијела доводи до промјене књиговодствене (садашње) вриједности средства, потребно је преиспитати процјењени корисни вијек употребе средства, јер од њега зависи обрачун амортизације. Накнадно вредновање средства се врши према моделу ревалоризације. Према моделу ревалоризације, након почетног признавања по набавној вриједности, некретнине, постројења и опреме чија се фер вриједност може поуздано одмјерити, обухватају се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Основни принципи приликом примјене политике ревалоризације су:

- фер вриједност земљишта и зграда утврђује се процјеном, коју врше стручно оспособљени процјењивачи, на бази тржишних доказа;
- фер вриједност постројења и опреме врше стручно оспособљени процјењивачи или запослена стручна лица у предузећу која именује директор одлуком;
- учесталост ревалоризовања зависи од промјена фер вриједности некретнина, постројења и опреме које се процјењују;
- када се књиговодствена вриједност повећава, као резултат ревалоризације, то повећање се евидентира као ревалоризациони резерв;
- када се књиговодствена вриједност средства смањи услед ревалоризације, то смањење треба признати као расход. Међутим, смањење треба директно књижити на терет ревалоризационих резерви, до износа постојеће ревалоризационе резерве који се односи на то средство;
- позитивни и негативни ефекти процјене различитих ставки средства не могу се међусобно пребијати, већ се одвојено евидентирају;
- у оквиру рачуна ревалоризационих резерви предузеће је дужно да обезбиједи аналитику ревалоризационих резерви.

Цјелокупна ревалоризациони резерв, формирана за конкретно средство се може пренијети на нераспоређену добит приликом продаје, расходовања или отуђења тог средства. Кориштењем средства у предузећу, износ реализоване ревалоризационе резерве која може да се пренесе на нераспоређену добит, чини разлика између амортизације засноване на исказаним ревалоризованом износу средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности (цијени коштања) средства. Амортизација се обрачунава за ставке некретнине, постројења и опреме који су признати као стално средство и који имају ограничен вијек употребе. Амортизација се не обрачунава за средство, које је класификовано као средство које се држи за продају или док чини дио расположиве групе класификоване као група која се држи за продају. Амортизациони период почиње од момента када је средство расположиво за коришћење, што значи да обрачуна амортизације не подлијежу некретнине, постројења и опрема у припреми. За дан почетка обрачуна амортизације примјењује се слиједеће правило:

- ако је средство стављено у употребу од 01. до 15. у мјесецу, обрачун амортизације почиње од првог дана тог мјесеца;
- ако је средство стављено у употребу у периоду од 16. до краја мјесеца, обрачун амортизације почиње од првог дана наредног мјесеца.

Амортизација се врши све до искњижавања, чак иако се у неком периоду средство не користи, осим ако није потпуно амортизовано. Обрачун амортизације престаје када је средство отуђено на било који начин, када је у потпуности отписано и када је рекласификовано као стално средство намјењено продаји, у складу са МСФИ 5. Корисни вијек употребе утврђује се процјеном. Процјена корисног вијека употребе средства врши се на основу професионалног просуђивања на основу искуства предузећа са сличним средствима у претходном периоду и искључиво зависи од пословне политike предузећа са набавком и трошењем конкретних средстава. Приликом обрачуна амортизације примјењује се пропорционални (линеарни) метод обрачуна амортизације, што значи да се користи једна утврђена стопа током цијelog процјењеног корисног вијека употребе средства.

Стопа амортизације израчунава се на основу процјењеног вијека употребе који је изражен бројем година, на следећи начин: (годишња стопа=100/број година %).

3.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне финансијске пласмане предузећа чини:

- учешће у капиталу других правних лица,
- дугорочне хартије од вриједности,
- дугорочни кредити, и
- остали дугорочни пласмани.

Почетна процјена се врши по њиховој набавној вриједности која представља поштену надокнаду која је дата за њих док се накнадно признавање врши по ревалоризованој или процјењеној вриједности.

3.4. Залихе

У домену политike залиха материјала спада:

- утврђивање политike набавне вриједности залиха,
- дефинисање цијена по којима се воде залихе,
- метод обрачуна вриједности излаза залиха,
- елиминисање скривених губитака у залихама.

Залихе предузећа представљају средства која се троше у процесу производње или реализације услуга а то су залихе:

- основног и помоћног материјала (угаљ),
- резервних дијелова,
- ауто-гума,
- ситног инвентара у употреби.

Залихе основног и помоћног материјала исказују се по набавној вриједности у складу са МРС 2-залихе.

Набавну вриједност материјала чини:

- фактурна вриједност добављача умањена за све попусте,
- царине и пореске дажбине,
- трошкови превоза, осигурања и шпедитерске услуге,
- други трошкови који су настали до довођења залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза утрошака залиха материјала врши се по методи просјечне пондерисане цијене која се стално и аутоматски израчунава. Залихе резервних дијелова и ауто гума се исказују по набавној вриједности која обухвата фактурну цијену добављача увећану за трошкове набавке. Издавање резервних дијелова се врши по просјечним пондерисаним цијенама и њихов отпис се врши одмах у истом обрачунском периоду. На дан биланса такође се врши поређење цијена материјала на залихи са набавним цијенама на тржишту и ако се утврди да је цијена материјала на залихи по којој се води у књиговодству већа од тржишне цијене на дан биланса врши се смањење вриједности материјала на терет расхода. Стварима ситног инвентара сматрају се предмети чији је вијек употребе краћи од једне године. Терећење трошкова приликом стављања ситног инвентара у употребу обавља се методом једнократног отписа. Искњижавање ситног инвентара се врши када је средство расходовано.

3.5. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања предузећа обухватају потраживања од купца у земљи и иностранству по основу продаје роба и услуга. Краткорочна потраживања исказују се по вриједности из оригиналне фактуре. Ако се вриједност из фактуре исказује у страној валути врши се прерачунавање у извјештајну валуту по важећем курсу на дан трансакције, а на дан биланса прерачунава се према важећем курсу а курсне разлике признају се као приход или расход обрачунског периода. Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа односно продаје до године дана од дана чинидбе односно дана биланса. Краткорочни пласмани који се не држе ради трговања исказују се по амортизираној вриједности не узимајући у обзир намјеру предузећа да их држи до доспећа. Потраживања се процјењују по номиналној вриједности, умањеној индиректно за износ вјероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекција по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода. Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправка потраживања на терет расхода, онда када је немогуће предвидјети која конкретна потраживања неће бити наплаћена у тренутку изrade биланса. Процјену ненаплативости потраживања врши Управа предузећа на основу објективних информација произашлих из озбиљне анализе

засноване на искуству из претходних обрачунских периода, уз разматрање текуће привредне ситуације. Индиректно умањење потраживања вршиће се методом процењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процењену фер вриједност. Исправка вриједности потраживања израчунаваће се по методи застарјелости потраживања. Исправка вриједности ће се вршити за сва потраживања за која Управа процјени да су ненаплатива, а која не прелазе крајњи рок застаре у складу са одредбама Закона о облигационим односима.

3.6. Грешке из претходног периода

Материјално значајна грешка откријена у текућем периоду која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извјештаје једног или више претходних периода због које се ти претходно објелодањени финансијски извјештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са МРС 8. Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ грешке врши корекција почетног стања пренијетог резултата, односно одговарајућа позиција биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат. У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извјештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у преправљеним износима. Материјално беззначајне грешке признају се као приход или као расход текућег периода. Материјалност грешке процењује се у сваком конкретном случају када је грешка откријена.

3.7. Признавање прихода

Приходи предузећа обухватају сву фактурисану продају извршених услуга као и прихода од основних средстава, субвенција, донација и враћених дажбина по основу остварене продаје, приходе од активирања учинака, од доприноса и чланарина као и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи независно од времена наплате. Добици представљају приходе који нису проистекли из уобичајених активности и представљају повећање економске користи из продаје основних средстава и по основу ревалоризације. Приходе представљају и остала примања по основу наплате отписаних потраживања, камата на депозит, курсне разлике и друге финансијске приходе.

3.8. Признавање расхода

Расходи предузећа обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности и губитке.

Признавање расхода се врши у зависности од појединих врста и представљају:

- трошкове материјала, горива и енергије који показују намјеру трошења,
- нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде признају се у висини обрачунатих износа за рад запослених за проведено вријеме на послу и одсуствовање са посла на терет предузећа,

- трошкови амортизације се обрачунавају по пропорционалним стопама које се утврђују на основу корисног вијека основних средстава и њихове садашње вриједности,
 - трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова обрачунавају се на основу фактура за извршене услуге и вјеродостојних докумената за поједине нематеријалне трошкове,
 - трошкови пореза и доприноса се признају на основу издатака у складу са обавезама утврђеним законом,
 - трошкови позајмљивања настају у вези позајмица финансијских средстава и обухватају камате на дозвољена прекорачења на жиро рачуну и краткорочне позајмице, трошкове финансијског лизинга и курсне разлике.
- Ови трошкови се признају као расход периода у коме су настали.

3.9. Финансијске обавезе

Финансијским обавезама предузећа сматрају се:

- дугорочне обавезе (кредити), хартије од вриједности и остale дугорочне обавезе,
- краткорочне обавезе (краткорочни кредити), обавезе према добављачима, обавезе за порезе и доприносе, обавезе за плате и доприносе и порез на плате те остale краткорочне обавезе (доспјећа у року до годину дана, односно од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса).

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу у циљу предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу или размјене финансијских инструмената. Почетно признавање финансијских обавеза врши се по њиховој набавној вриједности у коју су укључени и трошкови њиховог прибављања. Смањење обавеза се врши директним отписом.

3.10. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктуирања предузећа, за покриће обавеза (правних или стварних) насталих као резултат прошлих догађаја за које је вјероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи ради њиховог измиривања и који се могу поуздано процјенити (нпр. спорови у току) као и резервисања за издате гаранције и друга јамства. Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Дугорочна резервисања се признају у случајевима:

- обавеза насталих као резултат ранијих обавеза;
- обавеза које ће настати у будућем периоду;
- обавеза које се могу поуздано процјенити.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје а такође резервисање се не признаје ни за будуће пословне губитке. Сви ови трошкови се прате аналитички по врстама и намјени и приликом сваког билансирања врши се њихово преиспитивање.

4. НОРМАТИВНО - ПРАВНА АКТИВНОСТ

Поред постојећих нормативних аката, у извјештајном периоду у складу са законом израђени су следећи акти:

- Пословник о раду Надзорног одбора
- Одлука о изменама и допунама Правилника о раду и платама
- Програм мјера заштите животне и радне средине;
- Програм и план обуке и провјере обучености из области заштите на раду и заштите од пожара;
- План набавке и извора финансирања – доноси се за сваку пословну годину;
- Употребне дозволе и атести за објекте, постројења, машине, уређаје, опрему и алат које издају овлаштени органи и организације у прописаним роковима.

У складу са буџетом Управа предузећа је водила рачуна о заштити и побољшању животног стандарда радника кроз исплате топлог оброка, регреса за годишњи одмор, колективно осигурање од несреће на раду и др.

Такође, радницима је омогућено стицање потребних лиценци за рад у складу са важећим прописима, као и полагање стручних атеста које су дужни имати.

5. МАТЕРИЈАЛНО - ТЕХНИЧКА ОПРЕМЉЕНОСТ

У складу са важећим прописима о јавним набавкама роба, услуга и уступања радова, ЈП „Градска топлана“ д.о.о. је у извјештајном периоду вршила потребну набавку материјала, техничких средстава, резервних дијелова, алата за рад и друге опреме. План набавке у пословној 2023. години базиран је на показатељима пословања у претходним годинама као и приходима који су се очекивали у извјештајном периоду.

Све планиране набавке затворене су из текућег пословања.

Имајући у виду да ЈП „Градска топлана“ д.о.о није располагала са финансијским средствима неопходним за значајније инвестиције када је у питању реконструкција постојећих постројења као и проширење капацитета за које већ од раније постојала потреба, и за које је исто тако требало конкретније планирати средства у складу са урађеном студијом топлификације града, намеће се потреба да се приликом будућег планирања инвестиција као извор финансирања предвиди буџет Града и или републички буџет у дијелу предвиђеном за рјешавање комуналне инфраструктуре. Потребно је напоменути да је буџетом Града Бијељина у 2023. години предвиђено око 100.000,00 КМ за реконструкцију топловодне мреже, а средства су искориштена за реконструкцију мреже у Улицама Пере Станића и незнаних јунака. Поред наведеног, приликом будућег планирања инвестиција мора се имати у виду још једна специфичност, а то је да ЈП „Градска топлана“ д.о.о. чији је оснивач Град Бијељина, не посједује своју сопствену имовину веће вриједности када су у питању непокретности (земљиште, зграде и друго) на основу којих би могла ући у кредитно задужење ради обезбеђења средстава за веће инвестиције. Такође, у сарадњи са градом Бијељина неопходно је покушати пронаћи стратешког

партнера за одређена рјешења система даљинског гријања у складу са датим рјешењима у студији топлификације Града Бијељина.

6. КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ У ИЗВЈЕШТАЈНОМ ПЕРИОДУ И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Када су у питању значајније инвестиције, прије свега оне које се односе на проширење капацитета топлане (снаге котлова) и топловодне мреже, већ је речено да „Градска топлана“ д.о.о. није била у могућности обезбедити изворе финансирања без локалне самоуправе као најзначајнијег стратешког партнера у топлификацији града.

Предузеће је у пословној 2023. години планирало наставити капитални ремонт котловског постројења, замјенити систем за хемијску припрему воде, замјенити измјењиваче, замјенити градске циркулационе пумпе, извршити модернизацију укупног производног система.

7. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТЕ НА РАДУ И ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА

У складу са донешеним годишњим програмом мјера и активности на заштити животне и радне средине, предузеће је спровело сљедеће мјере:

- физичког обезбеђења објекта и имовине предузећа,
- одржавање хигијене радних просторија, чистоће производног погона и круга ЈП „Градска топлана“д.о.о.,
- обезбеђење мјера личне и колективне заштите на раду, путем обавезне примјене личних заштитних средстава и опреме,
- обучавање и оснапобљавање свих запослених радника у предузимању мјера заштите на раду,
- провођење мјера заштите од пожара, набавке средстава и опреме за гашење пожара и обуке свих запослених на примјени мјера противпожарне заштите,
- извршење редовне контроле исправности котлова и опреме на истим (сигурносни вентили, екранских цијеви, пламенице и сл.) у складу са прописима и налозима републичког инспектора за парне котлове,
- преглед исправности и других ситних уређаја,
- извршени специјалистички прегледи свих радника распоређених на радним мјестима са посебним условима на раду (котлари, помоћни котлари, руковоац-возач УЛТ-а, бравар и електричар на одржавању и др.).

8. АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА У ИЗВЈЕШТАЈНОМ ПЕРИОДУ

У овом извјештају биће обрађени основни пословни токови и други послови везани за финансије предузећа у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године. Када је у питању

ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, Ул. Милоша Ћрњанског 7, 76300 Бијељина, Тел: 055/211-640, 055/211-641;
www.gradskatoplanabijeljina.com; e-mail: gradskatoplanabijeljina@gmail.com

Жиро-рачун: 1990570000291431 - Sparkasse bank

овaj извјештај посебна пажња ће се обратити на остварене приходе, расходе, те финансијски резултат као и свеукупну анализу пословања предузећа ЈП „Градска топлана“ доо Бијељина у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године. Извјештај представља годишњи извјештај ЈП "Градска топлана" доо Бијељина.

Сви финансијски извјештаји предузећа за обрачунски период 01.01.-31.12.2023. године у потпуности су урађени у складу са Закона о рачуноводству и ревизији РС и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ) и тумачењима Међународног одбора за рачуноводствене стандарде (ИАСБ).

Финансијски извјештаји предузећа сачињени су по начелу стварног трошка. Рачуноводствене политике досљедно су примјењиване у свим периодима представљеним у овим финансијским извјештајима и у складу су с рачуноводственим политикама кориштеним у претходној години.

Активности предузећа у извјештајном периоду:

- Грејна сезона 2023/2024 је трајала од 12.10.2023. до 26.04.2024. године, укупно 198 дана,
- У посматраном извјештајном периоду гријано је од 01.01.2023. до 18.04.2023. године и од 12.10.2023. до 31.12.2023. године, укупно 189 дан,
- Гријано је просјечно између 58.400 м² - 59.000 м² стамбеног и пословног простора,
- Гријано је просјечно 3.437 м² школског простора и простора дјечијег обданишта,
- За грејну сезону 2023/2024 набављено је 3.562,900 тона угља, потрошено је 3.824,000 тона, на лагеру складишта угља на дан 26.04.2024. године остало је 40,000 тона угља.
- 01.01.2023. године на лагеру складишта угља било је 260,020 тона, током 2023. године извршена је набавка у количини од 3.849,400 тона. У 2023. години утрошено је 4.085,000 тона. На дан 31.12.2023. године залихе угља су износиле 24,420 тона.
- Број корисника стамбеног простора кретао се од 930 до 944 стамбених јединица и 48-50 пословних јединица,
- У 2023. години предузеће је уредно извршило своје услуге корисницима градског гријања,
- Фактуре су уредно испоручене корисницима наших услуга,
- Цјелокупно пословање предузећа праћено је пословном документацијом, у складу са законом и Статутом предузећа као и другим актима донијете су одређене одлуке, рјешења и сл,
- Проведени су сви тендери у складу са Законом о јавним набавкама БиХ,
- Сви корисници који на вријеме нису измиривали своје обавезе уредно су тужени, што је нарочито интензивирано 2023. године када је поднијето више десетина тужби и приједлога за извршење,
- Интензивно се радило на наплати старих потраживања и свакодневно се радило на интензивирању наплате текућих,

- Акти предузећа усклађивани су са законским и подзаконским и другим прописима.

9. ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ

Када су у питању приходи предузећа они се остварују кроз основну дјелатност предузећа, тј. испоруку топлотне енергије корисницима гријања, те приходе по другим основама, као што су приходи од укључења на топловодну мрежу, приходе од искључења са топловодне мреже, приходе од поправки на топловодној мрежи, приходи од закупа, приходе по основу донација и друге врсте прихода који представљају додатне изворе средстава.

Приходи од пружених услуга признају се у билансу успјеха по степену довршености. Степен довршености мјери се као однос трошкова насталих до датума биланса и планираних укупних трошкова из уговора. Приходи од продаје из осталих активности признају се у билансу успјеха, искључујући ПДВ у тренутку испоруке производа купцу. Купцима се у обрачунском периоду испостављају фактуре и на основу истих које купац није osporio признаје се приход предузећа од основне дјелатности.

Износ прихода се може поуздано измјерити на основу фактуре, уговора или наплаћеног износа.

Приходи од камата су признати на основу наплаћеног прихода који се односи на затезне камате.

У овом дијелу извјештаја базираћемо се на оствареним приходима у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године. Први дио овог поглавља односи се на врсту остварених прихода док у другом дијелу дајемо преглед фактурисаних услуга физичким и правним лицима.

Остварени укупан приход у обрачунском периоду у 2023. години, износи **1.346.769,00 КМ**, што у односу на исти период претходне године, представља смањење у износу од 621.823,00 КМ и то:

Табела бр. 2. Преглед прихода

Опис	Текућа година	Претходна година	Одступање (2-3)	% (2:3)*100
1	2	3	(2-3)	(2:3)
УКУПНИ ПРИХОДИ	1.346.769,00	1.968.592,00	-621.823,00	68,41
Пословни приходи	1.315.306,00	1.892.715,00	-577.409,00	69,49
Приходи од испоруке топлотне енергије	979.318,00	970.391,00	8.927,00	100,92
Приходи од поправки, укључења и искључења	10.127,00	51.879,00	-41.752,00	19,52
Приходи од дотација и субвенција Града Бијељина	298.890,00	840.983,00	-542.093,00	35,54

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

Приходи од фондова	4.967,00	15.371,00	-10.404,00	32,31
Остали послов. приходи(ене.сагла.,фина. мреже и повећа.ври.инве.имовине)	22.004,00	14.091,00	7.913,00	156,16
Финансијски приходи	3.865,00	15.809,00	-11.944,00	24,45
Приходи од камата	3.865,00	15.809,00	12.774,00	24,45
Остали финан.приходи (депозит-суд, по су.рјеш.)	-	-	-	-
Остали приходи (отпис потраживања, исправке, усклађивање имовине и сл.)	27.598,00	60.068,00	-32.470,00	45,94

У табели бр.3 слиједи упоредни приказ остварених прихода у 2022. и 2023. години:

Табела бр. 3. Упоредни приказ прихода 2022. и 2023. година

Р.број	Позиција	Текућа година			Претходна година			Индекс
		1	2	3	4	5	6	
		Износ КМ	у %	Износ КМ	у %	2/4*100		
1.	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1.315.306,00	97,66	1.892.715,00	96,15	69,49		
2.	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	3.865,00	0,29	15.809,00	0,80	24,45		
3.	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	27.598,00	2,05	60.068,00	3,05	45,94		
4.	УКУПНИ ПРИХОДИ	1.346.769,00	100,00	1.968.592,00	100,00	68,41		

Остварен је приход у структури од:

-97,95% основне активности и

-2,05 % остали приходи

Из горе наведеног видимо да укупно остварени приходи у обрачунском периоду тј. у 2023. години износе 1.346.769,00КМ, што је у односу на исти период претходне године смањен за 31,59 %.

10. СТРУКТУРА УКУПНИХ ПРИХОДА

Укупни приходи пословања износе..... 1.346.769,00КМ

10.1. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

Укупни пословни приходи износе..... 1.315.306,00КМ

Структура пословних прихода је следећа:

- 1) приходи од услуга испоруке топлотне енергије физичким и правним лицима износе 979.3318,00 и они чине 74,46 % укупних пословних прихода,
- 2) приходи од укључења, искључења и поправки износе 10.127,00 КМ и они чине 0,77 % укупних пословних прихода,
- 3) приходи од дотација од стране Града Бијељина износе 298.890,00 и они чине 22,72% укупних пословних прихода
- 4) приходи од фондова износе 4.967,00 и они чине 0,38 % укупних пословних прихода
- 5) остали пословни приходи износе 22.004,00КМ и чине 1,67 % укупних пословних прихода.

У остале пословне приходе спадају приходи од издавања енергетске сагласности, приходи од финансирања мреже и сл.

10.2. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

Финансијски приходи у 2023. години износили су..... 3.865,00КМ

Финансијски приходи односе се највећим дијелом на приходе од затезних камата .

10.3. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

Остали приходи у 2023. години износили су 27.59800 КМ

Остали приходи се односе на приходи од усклађивања вриједности имовине, отпис потраживање , усклађивање рачуноводствених политика и сл.

11. ФАКТУРИСАНИ ПРИХОДИ

У периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године за основну дјелатност, односно испоруку топлотне енергије, укупно је фактурисано 979.318,00 КМ, што просјечно на бази шест мјесеци износи 163.220,00 КМ.

Табела бр. 4. Фактурисане услуге испоруке топлотне енергије (физичка и правна лица)

МЈЕСЕЦ	ФИЗИЧКА ЛИЦА	ПРАВАНА ЛИЦА
ЈАНУАР	108.178,00	49.401,00
ФЕБРУАР	108.909,00	47.975,00
МАРТ	108.019,00	46.906,00
АПРИЛ	56.821,00	25.421,00

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

ОКТОБАР	56.254,00	22.468,00
НОВЕМБАР	106.868,00	45.692,00
ДЕЦЕМБАР	107.797,00	47.340,00
УКУПНО ФАКТУРИСАНО (на бази шест мјесеци)	652.846,00	285.203,00
ПРОСЈЕЧНО МЈЕСЕЧНО	108.808,00	47.534,00
УКУПНО ФАКТУРИСАНО (за мај, јун, јул, август и септембар мјесец)	Физичка+правна лица 26.266,00	938.049,00 15.003,00
УКУПНО ФАКТУРИСАНО (на бази 12 мјесеци)	679.112,00	300.206,00
СВЕУКУПНО	Физичка и правна лица	979.318,00
ПРОСЈЕЧНО МЈЕСЕЧНО (на бази 6 мјесеци)	Физичка+правна лица	163.220,00

У извјештајном периоду од услуга испоруке топлотне енергије наплаћено је 1.078.699,00 КМ, с тим да су пренесена потраживања за испоруку топлотне енергије из 2022. године у вриједности од 289.286,00 КМ.

Укупна бруто потраживања предузећа од испоруке топлотне енергије на дан 31.12.2023. године износе 280.447,00 КМ, а укупна нето потраживања 223.486,00 КМ и то:

Табела бр. 5. Бруто и нето потраживања предузећа

Назив	2023 година
Потраживања од купаца - повезаних лица РС	21.653
Потраживања од физичких лица из Републике Српске	158.691
Потраживања од физичких лица спорна из Републике Српске	25.090
Потраживања од правних лица из Републике Српске	62.869
Потраживања од правних лица спорна из Републике Српске	9.390
Потраживања од правних лица из Федерације БиХ	2.754
Укупна бруто потраживања од купаца:	280.447
Минус: Исправка вриједности потраживања	56.961
Укупно нето потраживање од купаца:	223.486

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

Битно је напоменути да се у потраживањима налазе и суме потраживања по тужбама док се процес не окончаш.

Након спроведене уобичајене процедуре на наплати потраживања, а све на основу важећих законских прописа корисници који не измирује своје обавезе се уредно утужују.

Обавезе према добављачима на дан 31.12.2023. године износи 660.506,00 КМ.

Обавезе према добављачима у земљи највећим дијелом се односе на обавезе према добављачу за угљ д.о.о. „Илић трговина“ Зворник. Станје према овом добављачу на дан 31.12.2023. године износи 605.492,00 КМ, а на дан 31.12.2022. године 390.393,00 КМ.

За грејну сезону 2023/2024 година добављач „Илић-трговина“ д.о.о. Зворник је испоручио 2.835,300 тона, а добављач Зорскомерц д.о.о. Бијељина је испоручио 727,600 тона, а потрошено је 3.824,000 тона, станје лагера складишта угља на дан 26.04.2023. године је 40,000 тона.

Добављач „Илић-трговина“ д.о.о. Зворник је у периоду од 01.01.2023. године до 31.12.2023. године ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина испоручио 3.849,400 t угља. Предузеће је 2023. годину почело са станјем залиха угља у количини од 260,020 t. Од укупне количине угља у 2023. години (4.109,420 t) предузеће је утрошило 4.085,000 t и са 31.12.2023. станје залиха угља износи 24,420 t.

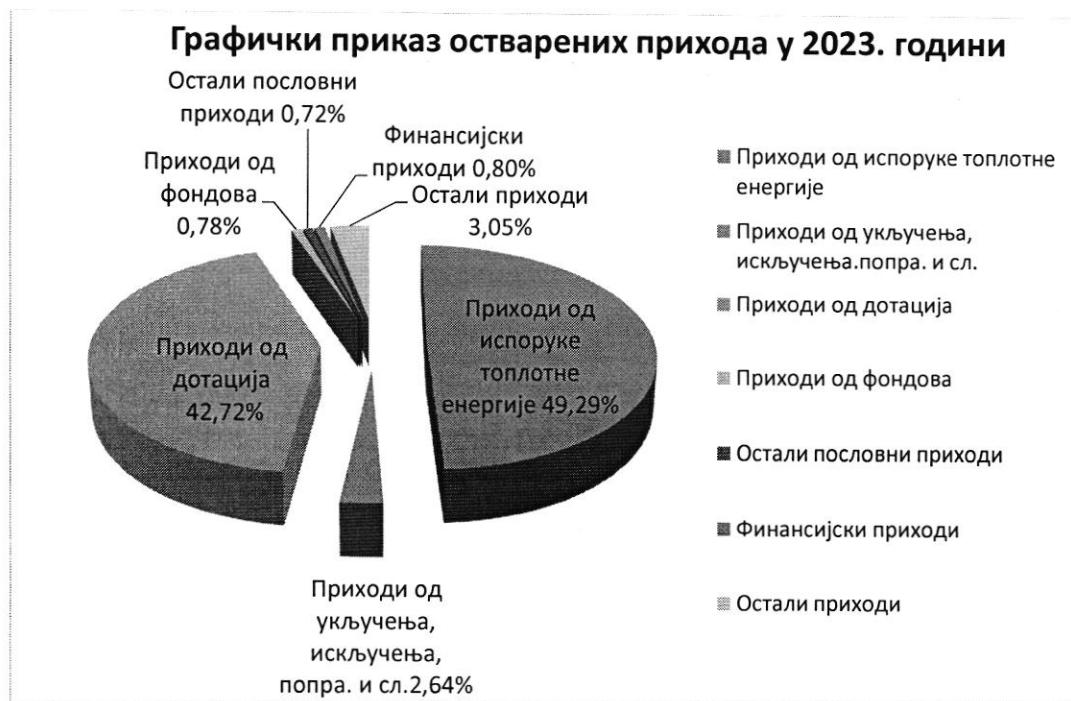
Табела бр. 6. Потрошња угља и станје залиха по грејним сезонама

Грејна сезона	Потрошња угља у тонама (t)	Залихе угља на крају грејне сезоне (t)
2009/2010	5.326,00	0,000
2010/2011	5.186,00	0,000
2011/2012	5.261,00	0,000
2012/2013	4.605,00	0,000
2013/2014	3.804,00	0,000
2014/2015	4.669,00	0,000
2015/2016	3.920,00	0,000
2016/2017	4.850,00	0,000
2017/2018	4.587,00	0,000
2018/2019	4.202,00	0,000
2019/2020	4.337,00	0,000
2020/2021	4.811,00	0,000
2021/2022	4.563,30	36,120
2022/2023	4.097,70	301,100
2023/2024	3.824,000	40,000

12. ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ И УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉ У ОДНОСУ НА ПЛАН ЗА 2023. ГОДИНУ

Табела бр. 7. Остварени прихода и упоредни показатељ у односу на план за 2022. годину

Ред.бр.	Опис	План	Остварено	Индекс %
1.	УКУПНИ ПРИХОДИ	1.808.398,00	1.346.769,00	74,47

Слика бр. 1 – Графички приказ остварених прихода у 2023. години

Приходи су исказани по фактурисаној вриједности умањени за порез на додату вриједност. Битно је напоменути да смо Финансијским планом пословања планирали повећати цијену услуге испоруке топлотне енергије, али се у претходној години нису створили реални услови да идемо са повећањем цијене своје услуге, уважавајући прије свега тешку социјалну ситуацију грађана, односно корисника наших услуга.

13. ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ

У овом дијелу извјештаја слиједи кратак преглед расхода у периоду за који се извјештај ради, односно за период од 01.01.2023.-31.12.2023. године. Расходи су признати у Билансу успјеха на основу директне повезаности између насталих трошкова и специфичних ставки прихода, по принципу сучељавања прихода и расхода. То значи да су све врсте трошкова односно расхода који чине трошкове испоруке топлотне енергије признати кад и приходи од продаје тих услуга. Признавање расхода признато је у истом периоду и са признавањем ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, Ул. Милоша Црњанског 7, 76300 Бијељина, Тел: 055/211-640, 055/211-641; www.gradskatoplanabijeljina.com; e-mail: gradskatoplanabijeljina@gmail.com

Жиро-рачун: 1990570000291431 - Sparkasse bank

повећања обавеза или смањења средстава, без обзира да ли су обавезе плаћене или нису. Према томе, сви расходи који су настали и који се односе на обрачунски периоду признати су у Билансу успјеха, без обзира да ли се истовремено ради о одливу готовине и еквивалената готовине или не.

Камате позајмљених средстава су признате у износу који се односи на износ уплаћених средстава по основу камата.

Остварени укупни расходи у обрачунском периоду износе **1.780.024,00 КМ**, што у односу на исти период прошле године повећан у износу од 129.796,00 КМ или 7,87%.

Структуру расхода чини:

Пословни расходи износе.....**1.760.968,00 КМ**

- Трошкови материјала (угаљ, гориво, вода, електрична енергија, канцеларијски материјал, режијски материјал и слично) износе 830.193,00 КМ или 47,14 % укупних пословних расхода,

- Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода износе 751.640,00 КМ или 42,68 % укупних пословних расхода (брuto плате, регрес, отпремнине, превоз радника, Надзорни одбор, уговори о дјелу и слично),

- Трошкови производних услуга (рошкови одржавања, превоза, трошкови птт услуга, трошкови телефона, закупа, рекламе, пројектовања, комунални трошкови, трошкови заштите на раду и сл.) 48.738,00 или 2,77% укупних пословних расхода,

- Трошкови амортизације и резервисања 94.502,00 КМ или 5,37 % укупних пословних расхода,

- Нематеријални трошкови 32.760,00 или 1,86 % укупних пословних расхода (рошкови рачуноводствених услуга, ревизије финансијских извјештаја, адвокатске услуге, измене на програмима, репрезензације, премије осигурања, платног промета, чланарине, огласа и реклами и сл.)

- Трошкови пореза и доприноса 3.135,00 или 0,18 % укупних пословних расхода.

Финансијски расходи износе**1.433,00 КМ**

Финансијски расходи чине 0,08% укупних расхода пословања.

Финансијски расходи пословања углавном се односе на расходе камата, расходе депозита по судским споровима, остале финансијске расходе и слично.

Остали расходи износе.....**1.548,00 КМ**

У остале расходе спадају расходи од отписа потраживања, исправки грешки, мањкови, расходовања опреме, материјала и сл. Ови расходи чине 0,09% укупних расхода пословања.

Расходи од усклађивања вриједности имовине.....**15.919,00 КМ**

Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешке из ранијих година.....**156,00 КМ**

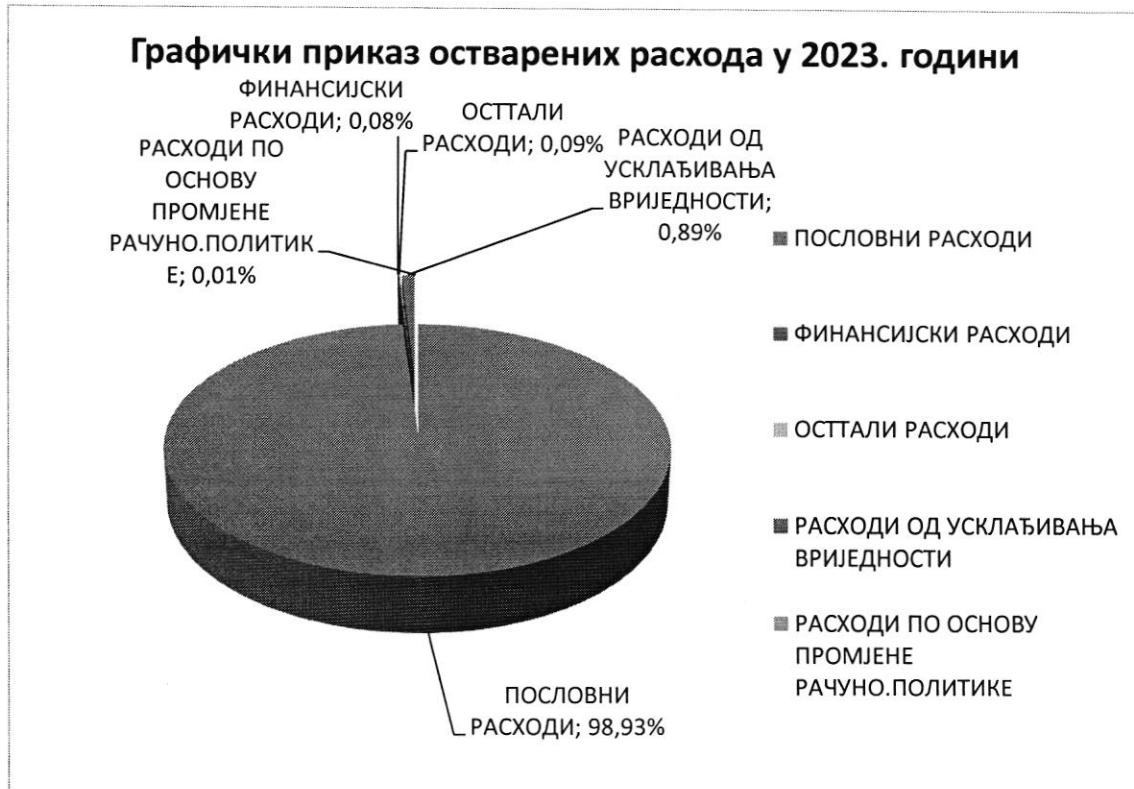
Остварени расходи у структури:

- 98,93 % од основне дјелатност,
- 1,07 % остали расходи.

13.1. ПРЕГЛЕД СТРУКТУРЕ ОСТВАРЕНИХ РАСХОДА У ОДНОСУ НА 2022. год.

Табела бр. 8. Преглед структуре остварених расхода у односу на 2022. годину

Ред.бр.	Позиција	Текућа година		Претходна година		Индекс % 2/4*100
		1	2	3	4	
		Износ у КМ	%	Износ у КМ	%	
1.	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	1.760.968,00	98,93	1,578,524,00	95,65	111,56
2.	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1.433,00	0,08	235,00	0,01	609,79
3.	ОСТАЛИ РАСХОДИ	1.548,00	0,09	7.248,00	0,44	21,36
4.	РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ	15.919,00	0,89	64,190,00	3,89	24,80
5.	РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУН.ПОЛИТИКЕ	156,00	0,01	31,00	0,01	503,23
6.	УКУПНИ РАСХОДИ	1.780.024,00	100,00	1.650.228,00	100,00	107,87

Слика бр. 2 – Графички приказ остварених расхода у 2023. години

14. РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Финансијски извјештаји предузећа за 2023. годину су основа за сагледавање и анализу реализације финансијског плана пословања у претходном периоду. Ови извјештаји су резултат примјене рачуноводствених политика предузећа и Рачуноводствених међународних стандарда, и на основу истих су састављени.

Извјештај о реализацији финансијског плана пословања предузећа базиране су на три најважније компоненте а то су Биланс стања, Биланс успјеха и Биланс готовине. На основу вриједности из истих израчунате су вриједности најважнијих финансијских показатеља. То нам показује објективну слику о финансијском пословању предузећа у извјештајном периоду и његовом финансијском положају.

Остварен је приход у структури од:

- 97,66% основне активности и
- 2,34 % остали приходи

Остварени расходи у структури:

- 98,93 % од основне дјелатност,
- 1,07 % остали расходи

15. ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНОГ ДОБИТКА/ГУБИТКА

Табела бр 9. Преглед оствареног добитка/губитка

Ред.бр.	Позиција	Текућа година		Претходна година	ИНДЕКС $\frac{1}{2} * 100$
		(1) Износ у КМ	(2)		
1.	Добит прије пореза	-	318.364,00	-	-
2.	Губитак прије пореза	433.255,00	-	-	-
3.	Порез на добит	-	12.733,00	-	-
4.	Нето добит периода	-	305.631,00	-	-
5.	Губитак периода	433.255,00	-	-	-

16. СТАЛНА ИМОВИНА

Нематеријална имовина се почетно води по трошку улагања, те накнадно по трошку улагања умањеном за акумулирану амортизацију и губитке од умањења вриједности. Амортизација се израчунава линеарном методом током процјењеног вијека трајања нематеријалне имовине. Материјална имовина (некретнине, постројења, опрема и др.) исказана је набавној вриједности умањеној за акумулирану амортизацију и умањење вриједности.

Табела бр. 10. Преглед сталне имовине

Ред.бр.	Опис	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Садашња вриједност
1.	Грађевински објекти	53.950,00	15.668,00	38.282,00
2.	Постројења и опрема	657.460,00	580.420,00	77.040,00
УКУПНО		711.410,00	596.088,00	115.322,00

Набавна вриједност расположиве сталне имовине текуће године износи 711.410,00 КМ. Исправка вриједности сталне имовине износи 596.088,00КМ, што значи да су ова средства амортизована са 83,79 %, односно да нето садашња вриједност износи 115.322,00 КМ, што је у односу на претходну пословну годину смањење за 39.502,00 КМ. Стална средства су у власништву предузећа. Током ове године није вршена процјена вриједности сталне имовине.

17. ЗАЛИХЕ

Залихе материјала евидентиране су по набавној вриједности. Набавна вриједност (цијена коштања) залиха обухвата све трошкове набавке и друге трошкове који су настали у процесу довођења залиха у садашње стање. Залихе су вредноване у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 2. (МРС).

Укупне залихе на дан 31.12.2023. године износе 7.519,00 КМ. Залихе се односе на набавку угља, материјала за инвестиционо одржавање, режијског материјала, канцеларијског материјала, ситног инвентра и сл. Укупно стање залиха на дан 31.12.2023. године мање је за 41.222,00 КМ у односу на стање на почетку године. Највеће залихе односе на залихе материјала у износу од 4.074,24 КМ.

18. ПОТРАЖИВАЊА, ГОТОВИНА И ПЛАСМАНИ

Краткорочна потраживања, краткорочни пласмани и готовина на дан 31.12.2023. године износе 254.801,00 КМ у сљедећој структури:

- потраживања према купцима.....	223.486,00 КМ
-остала краткорочна потраживања.....	4.239,00 КМ
-готовина.....	14.740,00 КМ
-АВР.....	12.133,00 КМ
-порез на додатну вријесност.....	203,00 КМ

Укупна потраживања од купца на дан 31.12.2022. године износе 223.486,00 КМ. Најзначајнија потраживања од купца су потраживања од грађана (физичка лица) која на дан 31.12.2023. године износе 158.691,00 КМ и мања су за 0,28% у односу на прошлу годину.

У складу са МСФИ 9 – Финансијски инструмент у 2023. години извршен је обрачун очекиваних губитака, те су утврђени следећи кредитни губици текуће године у укупном износу од 56.961,00 КМ и то:

- од купца физичких лица утужена потраживања, у износу од 25.089,85 КМ
- од купца правна лица утужена потраживања, у износу од 9.390,30 КМ и
- од купца РС, МСФИ 9 (5%), у износу од 10.633,09 и 11.847,00 КМ.

19. УКУПНА АКТИВА ПРЕДУЗЕЋА

Табела бр. 11. Преглед укупне активе предузећа

Ред.бр	Позиција	31.12.2023.		Индекс 2/4*100
		1	2	
		Износ у КМ	Износ у КМ	
1.	СТАЛНА СРЕДСТВА	115.322,00	146.053,00	78,96
	Некретнине, постројења,опрема	115.322,00	146.053,,00	78,96

ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, Ул. Милоша Ћирњанског 7, 76300 Бијељина, Тел: 055/211-640, 055/211-641;
www.gradskatoplanabijeljina.com; e-mail: gradskatoplanabijeljina@gmail.com

Жиро-рачун: 1990570000291431 - Sparkasse bank

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

	Одложена пореска средства	-	-	-
2.	ТЕКУЋА СРЕДСТВА	262.963,00	316.711,00	83,03
	Залихе	8.161,00	48.741,00	16,74
	Краткорочна потраживања	227.725,00	228.898,00	99,49
	Готовина	14.740,00	23.940,00	61,57
	Активна временска разграничења	12.133,00	15.026,00	80,75
	Порез на додату вриједност	204,00	106,00	192,45
3.	ПОСЛОВНА АКТИВА	378.285,00	462.764,00	81,74
4.	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	1.492.593,00	1.491.038,00	100,10
5.	УКУПНА АКТИВА	1.870.878,00	1.953.802,00	95,76

Привредно друштво своју дјелатност, испоруку топлотне енергије обавља једним дијелом на опреми која је власништво града Бијељина. У циљу правилне и тачне евиденције опреме и постројења која су на коришћењу код нашег предузећа иста се воде у пословним књигама у ванбилансној евиденцији. На крају пословне године врши се попис постројења и опреме и усклађује се са евиденцијама власника. Стопа амортизације односно исправке вриједности се преузима из евиденције власника. Садашња вриједност опреме на коришћењу износи 1.492.593,00KM.

20. УКУПНА ПАСИВА ПРЕДУЗЕЋА

Табела бр. 12. Преглед укупне пасиве предузећа

Ред.бр.	Позиција	31.12.2023.	31.12.2022.	Индекс
		1	2	
		Износ у КМ	Износ у КМ	2/3*100
1	Капитал	-503.933,00	-70.677,00	-713,01
2	Основни капитал	2.000,00	2.000,00	100,00
3.	Ревалоризационе резерве	82.902,00	82.902,00	100,00
4.	Нераспоређени добитак/губотак	-433.255,00	305.631,00	-
5.	Обавезе из пословања	671.841,00	425.615,00	157,85
6.	Остале обавезе	105.377,00	89.826,00	117,31

7.	ПВР	-	-	-
8.	Дугорочна резе. и обавезе.	55.000,00	18.000,00	305,56
9.	ПОСЛОВНА ПАСИВА	378.285,00	462.764,00	81,74
10.	ВАНПОСЛОВНА ПАСИВА	1.492.593,00	1.491.038,00	100,10
11.	УКУПНА ПАСИВА	1.870.878,00	1.953.802,00	95,76

21. ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКОГ СТАЊА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

Финансијски положај предузећа изражава се обимом и структуром средстава и капитала, као и њиховим односима који се исказују у билансу стања предузећа тржишту. Опстанак, раст и развој предузећа, а самим тим и могућност финансирања предузећа, одређени су прије свега његовим финансијским положајем. Оцена финансијског положаја предузећа заснива се на анализи финансијске равнотеже, анализи пасиве са аспекта власништва тј. Анализи задужености, анализи могућности одржавања реалне вриједности сопственог капитала у условима инфлације и анализи репродуктивне способности. Финансијски положај предузећа условљавају бројни чиниоци који међусобно могу бити контрадикторни што додатно отежава коначно сагледавање финансијског положаја предузећа.

Добар је онај финансијски положај предузећа, ако његова финансијска равнотежа обезбеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбеђује независност друштва у вођењу властите пословне политike и истовремено пружа сигурност повјериоцима и ако друштво може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Прихватљив је онај финансијски положај предузећа у ком постоји апсолутна једнакост између дугорочно везаних средстава и квалитетних извора (сопствени капитал увећан за дугорочни дуг), чиме се само обезбеђује ликвидност али се не гарантује и сигурност јер недостаје ликвидна резерва.

Лош финансијски положај предузећа проистиче из нарушене финансијске равнотеже која не обезбеђује одржавање ликвидности на дуги рок, лоше финансијске структуре и немогућности да друштво финансира просту репродукцију из властитих извора финансирања.

21.1.АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ

Анализа финансијске равнотеже је једна од најважнијих анализа финансијског положаја предузећа. Она је директно повезана са начелом стабилности финансијске политике, а кроз постојање или непостојање финансијске равнотеже цијени се квалитет финансијског управљања, посебно у домену усклађивања рокова између расположивости извора финансирања и рокова везивања или имобилизације средстава друштва.

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

Предузеће има добру финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања (неуновчности) једнака обиму и времену расположивости извора финансирања.

Дакле, да би се направила квалитетна анализа финансијске равнотеже предузећа није доволно имати само последњи биланс стања, већ је у циљу сагледавања динамике или развоја ове појаве, потребно обезбиједити везане билансне извјештаје за више извјештајних периода.

На бази података из финансијских извјештаја за 2022. и 2023. годину у следећој табели приказана је слиједећа анализа финансијске равнотеже предузећа:

Табела бр. 13. Анализа финансијске равнотеже предузећа

ПОЗИЦИЈА	2023	2022
1. Краткорочна потраживања	227.725	228.898
2. Краткорочни финансијски пласмани	0	0
3. Готовина и готовински еквиваленти	14.740	23.940
4. Активна временска разграничења	12.133	15.026
5. Порез на додатну вриједност	204	106
I. Краткорочно везана средства (1 до 5)	254.802	267.970
6. Краткорочне обавезе	827.218	515.441
II. Краткорочни извори финансирања (6)	827.218	515.441
КРАТКОРОЧНА ФИН. РАВНОТЕЖА (I/II)	0,31	0,52
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Краткор. Фин. Равнотежа (Веће од 1)	1	1
7. Уписани неуплаћени капитал	0	0
8. Стална имовина	115.322	146.053
9. Залихе, стална средства и средства обустављеног	7.519	48.741
III. ДУГОРОЧНО ВЕЗАНА ИМОВИНА (7 до 9)	122.841	194.794
10. Капитал	-503.933	-70.677
11. Дугорочна резервисања	55.000	18.000
12. Дугорочне обавезе	0	0
IV. ТРАЈНИ И ДУГОРОЧНИ КАПИТАЛ (10 до 12)	-448.933	-52.677
ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА (III/IV)	-0,27	-3,70
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Дугор. Фин. Равнотежа (Мање од ...)	1	1

У табеларном прегледу (табела бр.13) су приказани коефицијенти краткорочне финансијске равнотеже и дугорочне финансијске равнотеже.

Коефицијент краткорочне финансијске равнотеже у 2023. години износи 0,31 те је исти мањи од референтне вриједности 1.

Акумулирани губитак у предузећу је далеко изнад вриједности капитала. Узимајући у обзир наведене показатеље може се закључити да је краткорочна финансијска равнотежа нестабилна, дугорочна је тотално угрожена иако је значајни дио губитка из ранијег периода покривен, тј. биће покривен добитком.

21.2. Ликвидност

Нето сопствени капитал предузећа једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи његовог биланса стања и укупних обавеза предузећа (пасива биланса стања). Нето сопствени капитал је формално посматрано гарантна супстанца предузећа, односно све док је нето сопствени капитал предузећа позитиван, предузеће је солвентно. Солвентност предузећа може се посматрати као његова ликвидност на дуги рок и очитава се способношћу предузећа да плати све обавезе, било када (не о року њиховог доспјећа), па макар и из ликвидационе масе. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине.

Табела бр. 14. Преглед ликвидности предузећа

ЛИКВИДНОСТ				
ПОЗИЦИЈА	2023	2022	2023	2022
Текућа ликвидност	(262.963/827.218)	(316.711/515.441)	0,32	0,61
текућа имовина/ краткорочне обавезе				
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Текућа ликвидност (Веће од ...)			2	2
Редукована ликвидност:	(14.740+227.725)/827.218	(23.940+228.898)/515.441	0,29	0,49
готовина +краткорочна потраживања/краткорочне обавезе				

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Редукована ликвидност (веће од ..)			1	1
Тренутна ликвидност:	(14.740/827.218)	(23.940/515.441)	0,02	0,05
готовина / краткорочне обавезе				
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Тренутне ликвидности (веће од ..)			1	1
Просјечан број дана наплате потраживања:				
Потраживања x 365 / приходи од продаје	(227.725*365)/1.315.306,00	(228.898*365)/1.892.715,00	63	44

Приликом анализе у табели број 14 приказани су коефицијенти текуће, редуковане и тренутне ликвидности, као и просјечан број дана наплате потраживања.

Коефицијент текуће ликвидности предузећа у 2023. години износи 0,32 и доста је мањи од референтне вриједности 2.

Слика бр. 3 Графички приказ текуће ликвидности

Коефицијент редуковане ликвидности у 2023. години износи 0,29 и доста је мањи од референтне вриједности 1. Коефицијент редуковане ликвидности у 2023. години износи 0,29 док је у 2022. години износио 0,45.

Слика бр. 4 Графички приказ редуковане ликвидности

Коефицијент тренутне ликвидности је доста испод референтне вриједности 1 и износи 0,02 што указује да је тренутна ликвидност предузећа угрожена и да свега 2% својих краткорочних обавеза предузеће може измирити из расположивих финансијских средстава.

Слика бр. 5 Графички приказ тренутне ликвидности

Просјечан број дана наплате потраживања у 2023. години износи 63 дана и погоршан је у односу на претходну годину. У текућој години период наплате потраживања повећан је за 19 дана у односу на претходну годину.

21.3. Солвентност

Табела бр.15. Преглед солвентности предузећа

СОЛВЕНТНОСТ		
	У КМ	
ПОЗИЦИЈА	2023.	2022.
1. Пословна актива	378.285,00	462.764,00
2. Дугови	882.218,00	533.441,00
КОЕФИЦИЈЕНТ СОЛВЕНТНОСТИ (1/2)	0,43	0,87
Референтна вриједност- Коефицијент солвентности (Веће од ...)	1,00	1,000

Коефицијент солвентности предузећа у 2023. години је мањи од референтне вриједности 1 и износи 0,43. Имајући у виду да предузеће има дугове у износу од 882.218,00 КМ и пословну активу у износу од 378.285,00 КМ, долази се до закључка да предузеће није у могућности да измири све обавезе из расположиве пословне активе, тачније пословна актива је мања од дугова предузећа.

21.3. Задуженост

$$\text{стопа задужености} = \frac{\text{укупне обавезе}}{\text{укупна пословна имовина}} \times 100 =$$

$$2023 = \frac{882.218}{378.285} \times 100 = 233,22\%$$

$$2022 = \frac{533.441}{462.764} \times 100 = 115,27\%$$

На дан 31.12.2023. године, укупна имовина финансирана је из туђих средстава са 233,22% или са 882.218 КМ. 31.12.2022. године, задуженост је била 115,27 %.

Овај показатељ је повећан у односу на прошлу годину за 107,95%

Показатељ задужености показује до које мјере се користи задуживање као облик финансирања, односно који је проценат имовине набављен туђим средствима односно задуживањем. Што је већи омјер дуга и имовине, већи је финансијски ризик, а што је

ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, Ул. Милоша Црњанског 7, 76300 Бијељина, Тел: 055/211-640, 055/211-641;

www.gradskatoplanabijeljina.com; e-mail: gradskatoplanabijeljina@gmail.com

Жиро-рачун: 1990570000291431 - Sparkasse bank

мањи, нижи је финансијски ризик. У правилу стопа задужености би требала бити мања од 50%, или максимално 50%. Показатељ је бољи ако је стопа мања и има тенденцију смањења.

стопа властитог финансирања =	<u>главница(капитал)</u>	X 100 =	
	<u>укупна имовина</u>		
2023 =	<u>(503.933)</u>	X 100 =	-133,22%
	<u>378.285</u>		
2022 =	<u>(70.678)</u>	X 100 =	-15,27%
	<u>462.764</u>		

На дан 31.12.2023. године, укупна имовина финансирана је из властитих средстава са -133,22% или са -503.933. 31.12.2022. године, властито финансирање је било -15,27%. Стопа властитог финансирања говори којим омјером властито финансирање учествује у пословању. Показатељ је бољи што је стопа већа од 50% и да има тенденцију повећања, јет то значи да се финансирање врши властитим изворима више од 50% и има позитивну тенденцију.

22. ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА

У анализи имовинског положаја предузећа приказана је структура имовине у последње две године, ефикасност имовине и коефицијент обрта имовине.

22.1. Структура имовине

Табела бр. 16. Преглед структуре имовине предузећа

ПОЗИЦИЈА	2023.		2022.	
	Износ	%	Износ	%
АКТИВА				
А. СТАЛНА ИМОВИНА	115.322	6,16	146.083	7,48
I. Нематеријална улагања				
II. Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	115.322	6,16	146.053	7,48
III. Дугорочни финансијски пласмани				
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА	262.963	14,06	316.711	16,21
I. Залихе, стална средства и средства	8.161	0,44	48.741	2,49

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

обустављеног пословања намењена продаји				
П. Краткорочна потраживања, пласмани и, готовина, АВР и пдв	254.802	13,62	267.970	13,72
1. Краткорочна потраживања	227.725	12,17	228.898	11,72
2. Краткорочни финансијски пласмани	14.740	0,79	23.940	1,22
3. Готовински еквиваленти и готовина	12.133	0,65	15.026	0,77
5. Порез на додатну вриједност	204	0,01	106	0,01
В. ПОСЛОВНА АКТИВА	378.285	20,22	462.764	23,69
Г. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	1.492.593	79,78	1.491.038	76,31
Д. УКУПНА АКТИВА	1.870.878	100,00	1.953.802	100,00
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ	-503.933	26,94	-70.677	3,62
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	2.000	0,11	2.000	0,10
1. Акцијски капитал				
2. Удјели друштва са ограниченој одговорношћу				
3. Задужни удјели				
4. Улози				
5. Државни капитал	2.000	0,11	2.000	0,10
II. УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА				
IV. РЕЗЕРВЕ				
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	82.902	4,43	82.902	4,24
VI. НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ	-	-	305.631	15,64
VII. ГУБИТАК	588.835	31,47	461.210	23,60
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	55.000	2,94	18.000	0,92
В. ОБАВЕЗЕ	827.218	44,22	515.441	25,46
I. Дугорочне обавезе				
II Краткорочне обавезе	827.218	44,22	515.441	25,46
1. Пасивна временска разграничења	-	-	-	-
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	378.285	20,22	462.764	23,69
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	1.492.593	79,78	1.491.038	76,31
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	1.870.878	100,00	1.953.802	100,00

Учешће сталне имовине предузећа у укупној активи износи 6,16 %, док је у претходној години износило 7,48 %. Проценат учешћа сталне имовине у укупној активи текуће године се смањио у односу на претходну годину.

У оквиру активе биланса стања, значајне промјене евидентне су на текућој имовини, која је смањена у текућој години у односу на претходну годину за износ од 53.748,00 КМ.

Процентуално учешће текуће имовине у укупној активи износи 14,06%. У структури текуће имовине примјетно је смањење краткорочних потраживања у 2023. години у односу на 2022. годину. Готовински еквиваленти и готовина у 2023. години су смањени за 9.200,00 у односу на претходну годину.

У оквиру пасиве биланса стања, битно је напоменути да предузеће не посједује капитал из разлога што износ губитка прелази износ капитала у вриједности од 503.933,00 КМ у 2023. години и повећан је у односу на претходну годину за износ од 433.255,00 КМ. Пасиву чине све обавезе и ванбилансна пасива.

22.2 Профитабилност предузећа

Табела.бр. 16. Преглед профитабилности предузећа

ПОЗИЦИЈА	2023.	2022.
1. Добитак/(Губитак) прије опорезивања	0/433.255	318.364/0
2. Текући и одложени порез на добит	-	12.733
3. Укупни нето добитак (губитак) у обрачунском периоду	0/433.255	305.631/0
4. Укупни приходи	1.346.769	1.968.592
КОЕФИЦИЈЕНТ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА (3/4)	-0,32	0,16
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Коеф. профитабилности (Веће од ...)	0,000	0,000

Коефицијент профитабилности је један од најважнијих финансијских показатеља. Пожељно је да референта вриједност коефицијента профитабилности буде знатно изнад вриједности 0. У анализи профитабилности предузећа примјетно је да је коефицијент профитабилности у 2023. години испод референтне вриједности, што показује да Предузеће није профитабилно.

У 2023. години, за сваких 100 КМ укупних прихода, предузеће је остварило 32,00 КМ губитка . У истом периоду прошле године, за сваких 100 КМ укупних прихода остварило је 16,00 КМ добити.

Овај показатељ је смањен у односу на прошлу годину. Показатељ је бољи ако је стопа већа и има тенденцију повећања. У скучају губитка стопа је негативна.

22.3. Рентабилност

$$\text{Рентабилност пословања} = \frac{\text{оперативни трошкови}}{\text{оперативни приходи}} = \frac{1.780.024}{1.346.769} = 1,32$$

Овај показатељ показује колико је оперативног прихода потребно за покриће оперативних трошкова. У току 2023. године предузеће је остварило мање готовинског оперативног прихода у односу на оперативне трошкове у износу од 433.255,00 КМ што представља губитак предузећа у извјештајном периоду.

22.4. Економичност

$$\text{стопа економичности} = \frac{\text{укупни приходи}}{\text{укупни расходи}} \times 100 =$$
$$2023 = \frac{1.346.769}{1.780.024} \times 100 = 75,66\%$$
$$2022 = \frac{1.968.592}{1.650.228} \times 100 = 119,29\%$$

У 2023. години, за сваких 100 КМ расхода, предузеће оствари 75,66 КМ прихода. У истом периоду прошле године, за сваких 100 КМ расхода остварило је 119,29 КМ. Овај показатељ је смањен у односу на прошлу годину за 57,67%.

Показатељи економичности мјере однос прихода и расхода и показују колико се прихода оствари по јединици расхода. У правилу стопа економичности би требала бити већа од 100%, односно што је већа, то се више прихода оствари по јединици расхода. Показатељ је бољи ако је стопа већа и има тенденцију повећања.

$$\text{стопа економичности продаје} = \frac{\text{пословни приходи}}{\text{пословни расходи}} \times 100 =$$
$$2023 = \frac{1.315.306}{1.760.968} \times 100 = 74,86\%$$

2022 = 1.892.715 X 100 = 119,90%
 1.578.524

У 2023. години, за сваких 100 КМ расхода, предузеће оствари 74,86 КМ пословних прихода. У истом периоду прошле године, за сваких 100 КМ пословних расхода остварило је 119,90 КМ пословних прихода.

Показатељ економичности продаје мјере однос пословних прихода и пословних расхода и показују колико се прихода оствари по јединици расхода. У правилу стопа економичности би требала бити већа од 100%, односно што је већа, то се више прихода оствари по јединици расхода. Показатељ је бољи ако је стопа већа и има тенденцију повећања.

23. ЗАКЉУЧАК са кратким оствртом на најважније догађаје

Евидентно је да предузеће из основне дјелатности и са постојећим цијенама услуга не може бити рентабилно, нити пословати успјешно. Поред цијена услуга које су испод прага рентабилности, тј. цијене којом се не могу покрити трошкови, пословање предузећа додатно оптерећују цијене основних инпута тј. цијене угља са превозом, цијене горива, трошкови одржавања и ремонта постројења и сл. Поред наведеног у прошлој години нису створени услови за значајније проширење капацитета топловодног система што је било предвиђено Трогодишњим планом пословања. Из извјештаја је видљиво да је основа за успјешан рад предузећа утврђивање економске цијене гријања, уз напомену да такву могућност треба озбиљно анализирати на ширем нивоу с обзиром на потенцијалну опасност смањења броја корисника. Потребно је омогућити услове за успјешно пословање предузећа, стварање услова за обнављање средстава предузећа, смањење губитака енергије, повећати функционалност и сигурност топловодног система као и изградња новог којим бисмо повећали број корисника и тиме омогућили повећање прихода предузећа.

Сви плански документи за 2024. годину, План пословања (финансијски план са планом рада), Програм инвестиција, План јавних набавки, благовремено су усвојени на органима Предузећа крајем 2023. године.

Битно је напоменути да се структура наших корисника није промјенила, ради се о великом броју незапослених, пензионера и других социјално угрожених категорија становништва.

Све до утврђивања економске цијене гријања, Град Бијељина би својим Буџетом требао планирати суфинасирање предузећа којим би се омогућило несметано пословање без губитка. Треба створити услове који би у блиској будућности омогућили самостално функционисање предузећа као независног економског субјекта на тржишту.

ПЛАН РАДА ЗА 2024. ГОДИНУ

1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ЦИЉ ПРЕДУЗЕЋА

1.1. *Mисија*

Мисија нашег предузећа у будућем периоду је:

- поуздано снабдјевање топлотном енергијом наших корисника, по тржишно најповољнијим условима,
- унапређење производног процеса на задовољство наших корисника, запослених и менаџмента,
- допринос очувању и унапређењу животне средине кроз унапређење процеса производње топлотне енергије у циљу смањења утицаја на животну средину уз одржавање отвореног пословног односа са заинтересираним купцима наших услуга, константну едукацију запослених и максимално повећање сигурности пословања предузећа.

1.2. *Визија*

Визија предузећа је да буде друштвено одговорно, тржишно оријентисано, предузеће које ће омогућити сигурно снадбјевање својих корисника топлотном енергијом.

1.3. Циљеви

Основни циљеви које ће предузеће настојати остварити у блиској будућности су:

- уредна и квалитетна испорука топлотне енергије, као и одржавање и унапређење постојећих капацитета везаних за број корисника,
- вршити инвестирање у најнеопходнију опрему и ремонт котловског постројења,
- унапређење односа са добављачима и корисницима услуга,
- брига о заштити и безбедности свих запослених,
- брига о заштити животне средине, односно смањење загађења ваздуха у нашем граду,
- повећање краткорочне и дугорочне ликвидности предузећа и сл.

Сви горе наведени циљеви се могу испунити и остварити квалитетном организацијом и руковођењем менаџмента предузећа, оснивача предузећа и представника локалне самоуправе уз константно професионално ангажовање свих запослених.

2. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ у 2024. години

ЈП „Градска топлана“ д.о.о. ће према раније усвојеном Плану пословања, Плану ремонта и инвестиционог одржавања одмах након завршетка сезоне гријања за 2023/2024. годину започети активности у циљу припреме за наредну сезону гријања. Реализација свих активности ће се обављати у складу са планираном динамиком. Водиће се рачуна да се све активности око планираних радова заврше до почетка грејне сезоне 2024/2025. године како би се топловодни систем довео у стање функционалности у складу са техничким

условима о испоруци топлотне енергије корисницима својих услуга. Реализација предметних активности се односе на извођење послова на реконструкцији топловодне мреже, на редовне активности на одржавању и ремонту котловских постројења, на прикључење објекта на систем централног загријавања, на верификацију мјерила топлотне енергије, на активности које нису планом урађене у 2023. години а које се односе на инвестиције, те на активности органа управљања.

2.1. Замјена дотрајале топловодне мреже

У склопу константног одржавања топловодне мреже, а у складу са финансијским могућностима и приоритетима за замјену, менаџмент предузећа планира да у текућој години ангажује све своје капацитете како би се завршили сви радови на реконструкцији и замјени дотрајале топловодне мреже. Наиме ради се о реконструкција старе мреже – секундарни вод у Улицама Гаврила Принцима, незнаних јунака и у дворишту ОШ „Свети Сава“. Исказује се потреба за реконструкцијом главног вода у Улици М.Д.Гавriloviћа, која ће се реализовати у складу са расположивим финансијским средствима.

2.2. Послови на прикључку нових објеката

- Предузети све активности које ће довести до прикључења нових стамбено-пословних објекта на наш топловодни систем,
- Предузети све грађевинске, машинске и остале радове како бисмо на вријеме обезбједили све услове да се нови стамбено-пословни објекти могу несметано прикључити на топловодни систем.

2.3. Активности на проширењу топловодне мреже

На основу Плана системских мјера за реструктуирање и стабилизацију ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина, број 1851/22 од 17.06.2022. године, Закључка Скупштине Града Бијељина, број 01-013-15-4/22 од 24.08.2022. године и Иницијативе за топлификацију у ужем центру града, број 2574/22 од 16.09.2022. године предузеће планира проширење топловодне мреже које би значајно проширило конзум односно површину загријаваног простора, посебно јавних институција а што би допринијело повећању прихода по основу испоруке топлотне енергије а са друге стране биле би укинуте поједине индивидуалне котловнице које представљају највеће загађиваче у ужем центру града.

Град Бијељина планира у буџету за 2024. годину проширење мреже у сладу да достављеним дописима ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина и достављеног пројекта дионице вреловода робна кућа „Емпориум“ – Центар за културу у Бијељини ИД број: МИ 17-07-05 од 07.07.2017. године са акцентом прикључења јавних установа и других субјекта (Центар за културу, Суд, Музичка школа, Пореска управа).

У складу са Планом системских мјера за реструктуирање и стабилизацију ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина и планираним прикључењем јавних установа и других корисника повећала би се површина загријаваног простора за око 7.610 m².

Планирано је да комплетни пројекат буде финансиран од стране Града Бијељина.

2.4. Активности на реконструкцији котловског постројења

Постојећи систем у ЈП „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина је старијег датума, изграђен 80-тих година прошлог вијека и већ дugo је у експлоатацији, па значајнија инвестициона улагања у постојећи систем нису исплатива. Међутим како ће постојећа топлана са постојећом опремом и даље радити, могуће је одређеним активностима постојећи систем унаприједити, а самим тим и побољшати поузданост рада постројења. У том циљу је потребно:

- У котловском постројењу,
 - Постојеће мјерне инструменте преконтролисати, исправне еталонирати, неисправне замјенити новим
 - Број мјерних мјеста на димном тракту повећати, посебно контролисати ложиште уградњом термометра
 - Контрола потпуног-непотпуног сагорјевања мјерења садржаја CO₂, CO и O₂
 - За оптималан рад котлова потребно би било омогућити да се све клапне на ваздушном и на димном тракту могу фино подешавати (механизирано подешавање)
 - За реално праћење (дневне и ноћне) потрошње угља за сагорјевање и произведене количине топлоте, потребно је уградити ваге за мјерење потрошње угља и калориметре за мјерење произведене топлоте из котлова
 - На притисном дијелу дијелу котлова извршити мјерење дебљине стијенке свих дијелова који су изложени притиску (плашт котла, пламена цијев, димне цијеви, задња комора-охладни сноп, предње ложиште котла), а посебно задњу комору-охладни сноп на котлу 1 (фабр.бр.14742), која није замјењена у ремонту који је рађен 2018. године, а све ради утврђивања стварног стања и процента евентуалних стањења стијенки у односу на фабричко односно ремонтно стање, како би се реално могло планирати замјена контролисаних притисних дијелова котлова.
 - На воденој страни котла извршити преглед површина од присутности воденог каменца, а како котлови нису хемијски чишћени у последњих 6 година, извршити хемијско прање котлова.
 - На пламено-димној страни котла по завршетку сезоне гријања, извршити механичко чишћење,
 - На непритисном дијелу котла (циклони, димни и ваздушни канали, димњац) извршити контролу дебљине стијенке.
 - Покретну решетку у ложишту котла, генерално ремонтовати са замјеном свих елемената роштиљки.
 - Сву ротациону опрему са погонима (пумпе, вентилатори) као и редукторе са погонима ремонтовати

- Вентиле сигурности на котловима обавезно сервисирати и баждарити сваке године, као и све друге сигурносне вентиле, а сву запорну арматуру ремонтовати и по потреби замјенити новом
- У подстаници са измјењивачима,
 - Оспособити постојећи систем клизне регулације температуре у градској мрежи
 - Измјењиваче топлоте отворити, прегледати стање огревних површина и хемијски очистити
 - Циркулационе пумпе са ел-погонима ремонтовати.

Средства за наведену инвестицију ће бити обезбиђењена од стране оснивача.

3. АНАЛИЗА СТАЊА ПРЕДУЗЕЋА

- Топлана послује од оснивања до данас у специфичним околностима,
- усклађивање цијене гријања са енергентима није реално што отежава пословање предузећа,
- наплату топлотне енергије остварујемо на задовољавајућем нивоу,
- предузете су све активности око утужења и принудне наплате потраживања,
- отежан је рад предузећа због мале покривености града дистрибутивном мрежом, посебно на локацијама где је велика концентрација корисника који би се могли прикључити на топловодну мрежу,
- ограничени могућности плаћања од стране наших корисника (старија популација, социјално и економски угрожена лица) и слично.

Систем даљинског гријања у граду већ дugo година не прати интензивни развој града јер је потреба за топлотном енергијом за загријавање стамбеног и пословног простора све већа. Постојећи капацитети котловског постројења као и распроширеност дистрибутивне мреже ниси ни близу довољни да задовоље потребе за топлотном енергијом које има град.

- На постојећим изворима топлотне енергије (два котла по 3,8 MW) у склопу ремонта у 2018. години урађен је ремонт, што је у одређеној мјери побољшало како ефикасност тако и сигурност постојећих котлова. Ипак, имајући у виду старост топловодне мреже и котловског постројења, те недостатак финансијских средстава за редовно одржавање истих, није у потпуности отклоњена могућност квара (на измјењивачима и топловодној мрежи) што значи да постоји могућност да дође до прекида испоруке топлотне енергије већем броју корисника.

Предочена ситуација у доброј мјери отежава планирање пословних активности као и развоја предузећа, поготово приликом планирања проширења топловодне мреже без активне помоћи Града и Владе РС.

Чињеница је да Топлана тешко обезбеђује финансијска средства за текуће пословање.

У циљу рјешавања проблема са системом даљинског гријања и његовог планског развоја, а са циљем да се у што већем броју корисника омогући кориштење услуга даљинског гријања Град Бијељина као 100% власник Градске топлане израдио је студију топлификације града на период 2015-2030. године. Наведена студија ће у битној мјери

утицати на развојне планове Градске топлане. До почетка реализације наведеног, Градска топлана ће и даље морати ослањати на тренутно расположиве капацитете котловског постројења, тако да приликом изrade Плана активности у 2024. години треба ослонити како на доступна финансијска средства тако и на постојеће капацитете котловског постројења.

Дистрибутивну топловодну мрежу укупне дужине 10.768 м потребно је у склопу ремонта у 2024. години ремонтовати како би корисницима услуга даљинског гријања обезбедили што већу сигурност у испоруци топлотне енергије.

С обзиром да у 2021. години није настављен пројекат капиталног ремонта котлова, у предстојећем периоду треба наставити са истим како би се на систем гријања прикључио што већи број корисника (физичких и правних лица) као и да се настави са проширењем топловодне мреже у најужем центру града (Центар за културу, Суд, Музичка школа, Пореска управа) чиме би се у знатној мјери обезбедили већи пословни приходи предузећа као и у знатној би се мјери смањила загађеност ваздуха у најужем центру града.

4. НАЧИН СТИЦАЊА ПРИХОДА

- Испорука топлотне енергије корисницима услуга,
- Пружање услуга одржавања, ремонта кућних инсталација,
- Услуге чишћења димњака у зградама и објектима,
- Наплата такси од искључења и укључења.

5. ЗАКЉУЧАК

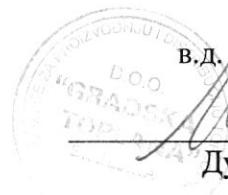
Са планираним проширењем топловодне мреже у најужем центру Града, а тиме и повећањем броја корисника услуга гријања отвара се могућност смањења (укидања) већег броја котларница у центру града што би довело до смањења загађености ваздуха у најужем градском језгру у току грејне сезоне. Повећањем броја корисника, односно грејне површине, повећали би се и приходи предузећа што би водило ка додатној финансијској стабилности и побољшању пословања предузећа. Такође, потребно је озбиљно анализирати могућност повећања цијене гријања која се дуги низ година није мијењала, поготово у тренутној ситуацији глобалне кризе и поскупљења која су евидентна у свакодневном животу. Са друге стране, такво рјешење може довести до ланчане реакције у виду масовнијег одјављивања корисника са система градског гријања чија економска моћ није на завидном нивоу, а што би још више угрозило рад и финансијско стање у предузећу. С тим у вези, потребан је озбиљан и свеобухватан приступ у анализи наведеног стања од стране шире друштвене заједнице.

Јавно предузеће „Градска топлана“ д.о.о. Бијељина

Сви горе наведени циљеви се могу испунити и остварити квалитетном организацијом и руковођењем менаџмента предузећа, оснивача предузећа и представника локалне самоуправе уз константно професионално ангажовање свих запослених.

Број: 959/24

У Бијељини, 26.04.2024. године

В.д. Директора-а
Душан Илић